



L'ESQUELLA DE LA TORRATXA



El Sagrat Cor a Madrid



VIES URINARIES
Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Blenorragia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uraitis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc. de l'home, *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Caixets del Doctor Soivre**, als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que l'organisme rastre del passat. **Venda: 6'60 ptes. caixa.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòria*, (pèrdues seminals), *cansament mental*, *trèdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *trèmolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos*, de la dona i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a cobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. **Venda: pessetes 6'60 el flascó.**

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA.— Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o de debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent o'50 ptes, en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sòkaiarg, carrer del Ter, 16, telèfon 50791 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenrotllament, tractament i guariment de dites malalties.



Específic de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt eficaç per a combatre la **NEURASTENIA**, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte piuriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fòsfors, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECIBIR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratori Farmacològic del Dr. W. Dutrem **Preu: 21'75 ptes.**
Alt de Sant Pere, 50 - B A R C E L O N A - Telèfon 18631

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fons de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5



CRÓNICA

Històries llunyanes que poden no ésser-ho tant com sembla



OTS els diaris dels Estats Units d'Amèrica van plens d'històries de racketeers i de gangsters.

Els racketeers es distingeixen dels gangsters en els mitjans d'operar. Pertanyen al món del «chantage» i de la política.

Gordon Hostetter, que ha estudiat el món dels racketeers a Xicago, els descomposa en: Homes de negocis. Grup Comercial i Industrial. Grup de líders treballistes. Món de criminals i de

polítics.

Criminals i polítics: així com sona.

La política actual, més que la d'abans, ha fet créixer, al voltant dels polítics, l'home d'acció, el mercenari de la valentia, el pràctic de la pistola i el despreocupat del crim.

En llocs com els Estats Units, llocs d'estadística i d'organització, els contractables han arribat ja a formar classe. I heus ací una nova societat amb totes les seves derivacions. El «chantagista» que explota els secrets que sap. L'home de negocis que proporciona gent per a llançar unes quantes bombes a temps oportú, per a uns trets d'imposició, per un atemptat personal d'efecte. També hi trobem el cobejós que hi fa el seu aprenentatge polític de força i el polític que d'aquests baixos fons tèrbols, ha de pujar a governar un país.

Gordon Hostetter constata que, a Xicago existeixen 28 grups d'obrers que actuen sota l'amenaça i a profit d'uns grups racketeers que fan política. I afegeix Gordon Hostetter: «Qui ho diria que aquests ninots ombrius, que aquests homes tèrbols, són els qui mouen els ninots de l'estranya comèdia que es juga pertot en l'Amèrica actual?»

Europa no té pas encara tan ben precisat el món de gangsters i de racketeers. Pot ésser només un defecte d'organització i de densitat. També pot ésser un defecte de classificació.

Es diu que als Estats Units hi ha Associació obrera que paga 250.000 dollars per any a un racketeer ben

conegut i als seus. També es diu que hi ha homes de negocis que paguen a preu d'or la seguretat de les seves mercaderies. Aquests homes de negocis, mitjançant un tant alçat troben qui els immunitza contra bombes i sabotatges. També hi ha qui paga l'ésser vetllat. Hi ha també qui utilitza els serveis especialíssims dels ben pagats homes de pistola i valentia.

Hem dit que Europa no tenia tan ben precisat el món dels racketeers i dels gangsters. Però també diem que, en germen, i ben avivat, aquest món existeix, i que les mateixes siluetes de Nova York i Xicago, sense el seu contorn precís i el seu gronxament ianqui, es poden trobar en els mitjans polítics europeus i àdhuc en els mitjans polítics de Barcelona.

Per damunt del ramat que saboteja i escampa bombes no s'hi endevina moltes vegades el grup de racketeers que presideix el sabotatge o el llançament?

¿No veiem com s'introdueix en l'enlairat cercle de la política el pinxo de pistola, guardià matamoros de determinada personalitat?

¿No gaudim de l'espectacle de l'afavorit misteriós que arriba a diputat, o al que sigui, perquè posseeix cartes que comprometen o documents secrets, clau utilitzable de «chantage»?

¿Què en pot sortir d'uns fonaments de política semblants?

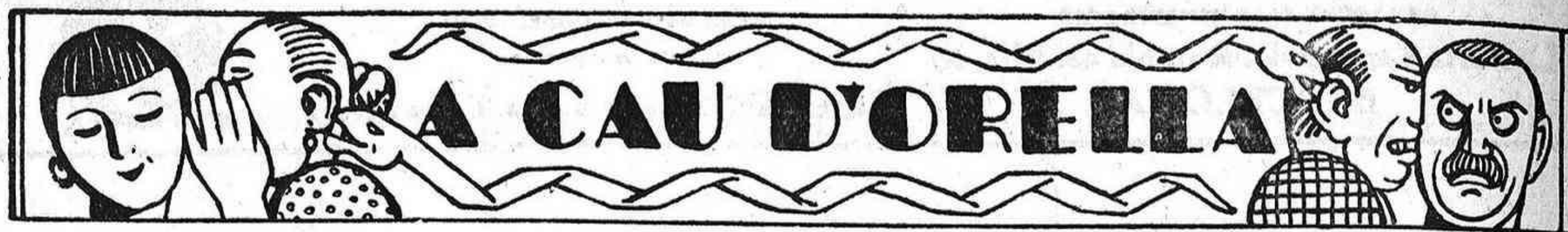
Hi ha dues polítiques. La que es fa per entusiasme convençut, o sigui la d'ideal, i la que es fa per conveniència utilitarista, o sigui la que cerca paga.

Malauradament pot comprovar tothom com anem fugint de la política, lírica si es vol, per entrar a la política d'organització. Dolem-nos que aquesta organització no sigui l'organització del lirisme i sí l'organització desorganitzant de determinats grups que no poden fer res més que aconseguir, en terme més o menys llarg, la precisació del nostre gangster i del nostre racketeer.

Pot arribar també algun dia que «aquests homes tèrbols, que aquests ninots ombrius», burilin amb més precisió la seva actuació en la nostra política. Ara els endevineu d'ací i d'allà. Aleshores els precisareu en estadístiques clares i en fets sense dubte, com passa en els Estats Units. Fins poden arribar a tenir un nom de rel ben catalana.

Ai quan ja diguem, com diuen que digué el sense feina de la «Shanty-Town» d'Hooverville, després de l'elecció del President Roosevelt: —«En vinguessin cada dia d'eleccions. Amb el que m'han donat per votar he menjat dos dies.»

Quan el poble perd la fe és quan es va als racketeers i als gangsters. Fem tots els possibles per allunyar-los. Cerquem la faisó de no seguir pel camí que ens pot fer topa amb ells.



D'AHIR A AVUI

Ahir el paper doctor Aiguader estigué arran de naufragi.

Era quan la batalla per la vara Aiguader-Casanovas, atada pel grup «L'Opinió» que la cobrava per al senyor Pere Comes, fent servir el senyor Casanovas de mingo.

Avui el paper doctor Aiguader es cotitza amb punts d'alça.

L'alçaprem del senyor Macià, fent l'elogi doctor Aiguader, en la proppassada Assemblea de l'Esquerra Republicana, el consagra com alcalde futur, amb ampla entrada en la reelecció.

Segons el senyor Macià, el doctor Aiguader «és un alcalde de grans iniciatives. Després dels enllaços ferroviaris veurem altres proves de la seva activitat que demostraran fins a quin punt és digne del càrrec que ocupa».

Conformes d'un tot amb el senyor Macià.

El doctor Aiguader és digne del càrrec que ocupa... i, per damunt de tot, amant i amant frenètic d'aquest càrrec que ocupa.

«PRENGUIN-ME' COM UN VULGAR ALUMNE»

Les embranzides per arribar a les fites del batxillerat que ha fet el nostre gran diputat al Parlament senyor Francesc i Duran equivalen a les embranzides que fan els exploradors anglesos per atànyer les fites de l'Himalaia.

L'altre dia es tornà a presentar a Manresa a aprovar el batxillerat. Es conta que va dirigir-se humilment als catedràtics examinadors i els va dir:

—«Sóc Francesc i Duran, diputat al Parlament de Catalunya. Vinc

a cercar el títol de batxiller. Malgrat la meva posició política, els prego que em prenguin com un vulgar alumne. Si no serveixo, no serveixo. Facin justícia!»

Efectivament, els examinadors feren justícia i atorgaren una gran carabassa d'honor al senyor Francesc i Duran, diputat al Parlament. No servia!

D'UN CAU D'ORELLA QUE NO VOLIEM QUE FOS A CAU D'ORELLA

Aquest cau d'orella que férem amb veu alta, feia referència al que uns obrers ens digueren que passava al moll amb referència a les Companyies de segurs i els accidents del treball. El nostre cau d'orella era una pregunta.

La primera resposta que hem rebut ha estat la de la Companyia d'Assegurances «Winterthur», al·ludida en el nostre cau d'orella.

Amb l'apoderat de la Companyia esmentada hi venia el doctor

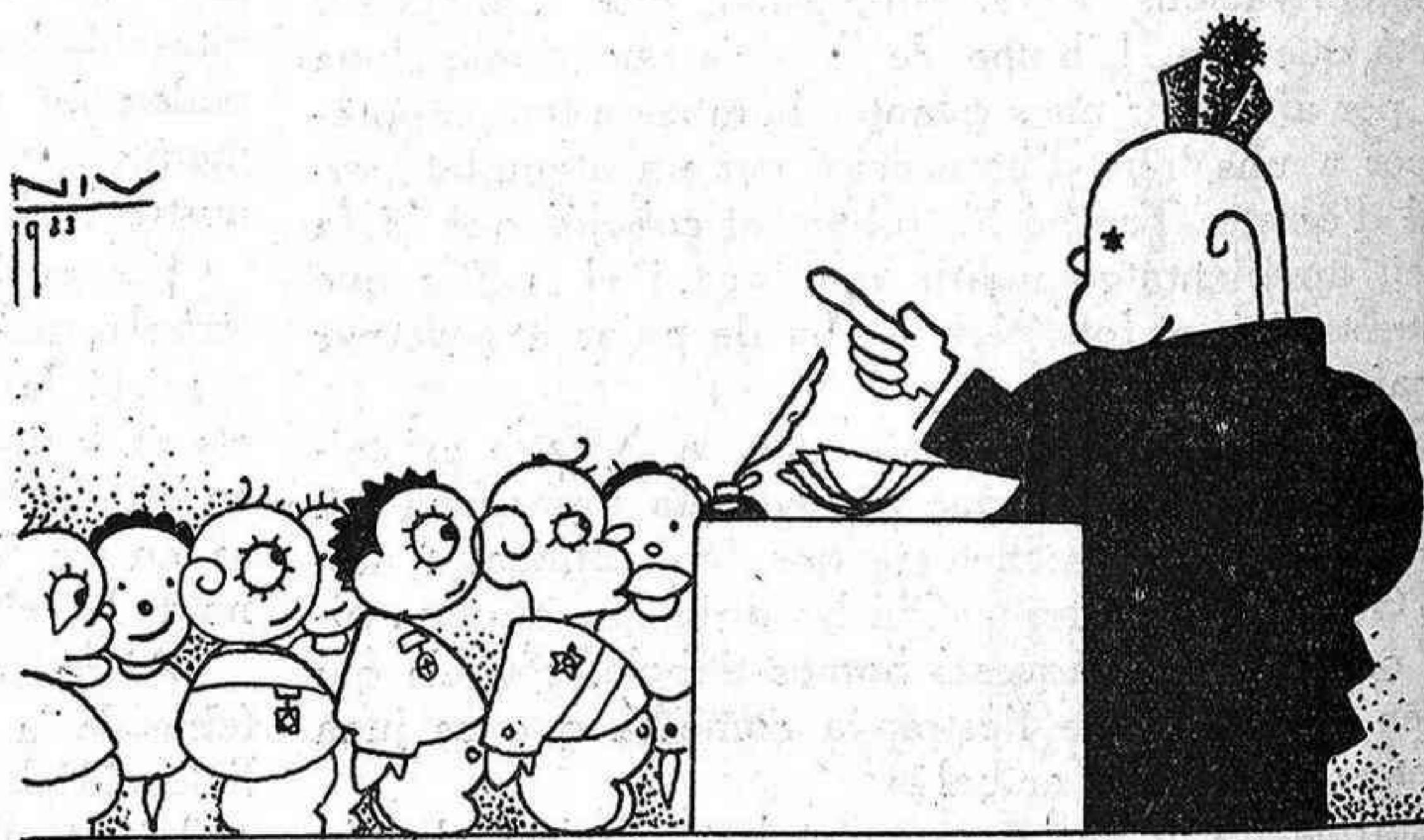
Vicenç Lillo i Gil, també al·ludit.

Dits senyors, ens han manifestat que hi havia obrers del moll que es perllongaven els accidents del treball, posant-se càustics a les llagues o bé fregant-se-les amb paper de vidre. Hi ha obrers — segons els senyors als quals fem referència—, que posseeixen un arsenal de secrets per a fer que l'accident sofert s'eternitzi.

Concretant el cas que motivà el nostre cau d'orella, dits senyors ens manifestaren que es tracta d'un cas dels d'accident de treball perllongat. Ens mostraren documentació. El doctor Lillo ens mostrà també un certificat de l'intel·ligent facultatiu doctor Otero Sánchez, que comparteix el seu criteri respecte l'accident.

Repetim que nosaltres no fèiem altra cosa que preguntar. Ens plau haver provocat una resposta.

Ens animà a preguntar un esperit de justícia inserim la resposta per un esperit de justícia, inserirem, per esperit de justícia, el que, es



Santa ignocència

—I on anaven vostès el 10 d'agost, en aquelles hores de la matinada?

Tots a una:—Anàvem a tirar pa a les oques.

vulgui contrarreplicar — si es vol contrareplicar res—, a les manifestacions dels que contesten el nostre cau d'orella primer.

A L'ESQUELLA som republicans i esquerrans autèntics.

EL QUE POT L'HUMORISME

Es conta que G. Bernard Shaw feia una conferència contra els autos de luxe...

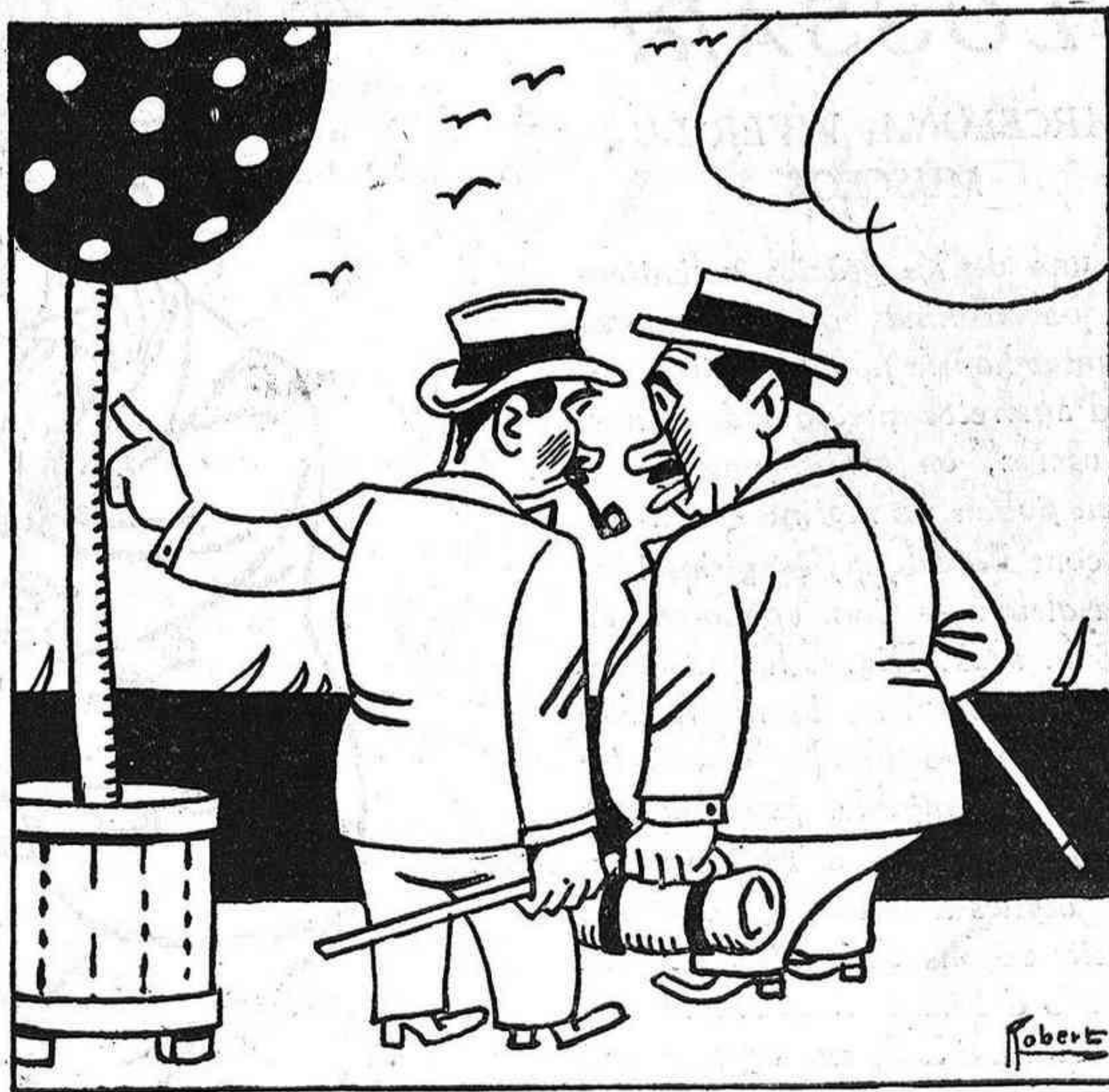
«Guerra al luxe, i als que l'utilitzen.»

De sobte, Bernard Shaw fa una pausa i una rialleta.

—«En sortir al carrer trobareu un auto de luxe. Però no el cremeu! Aquest auto de luxe és meu.»

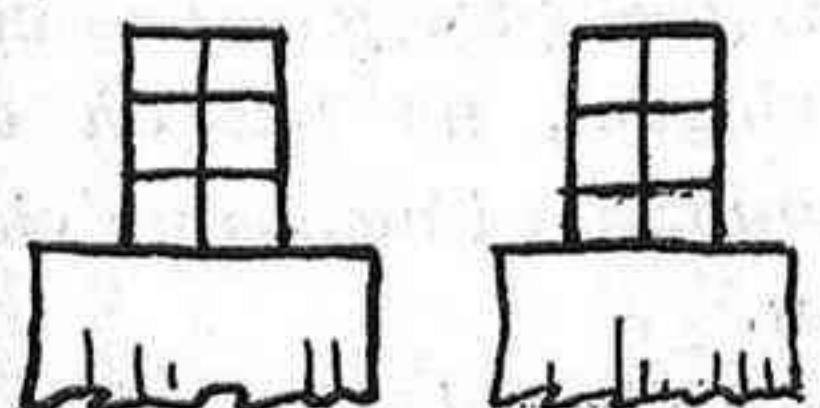
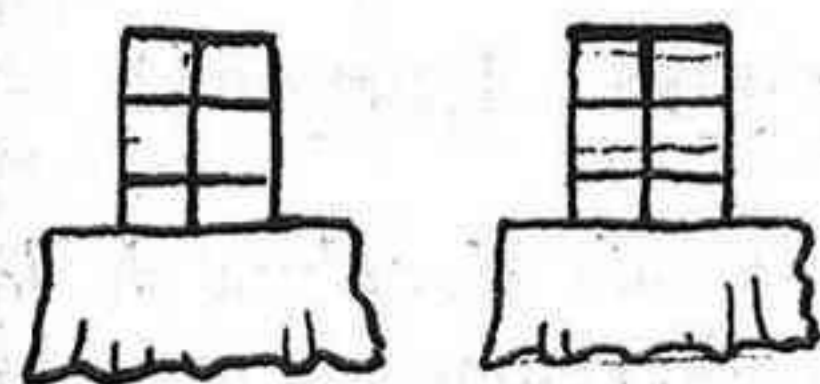
Això és el que pot l'humorisme. Permet els equilibris i les tamborrelles.

Recomanem l'humorisme, especialment de G. Bernard Shaw, als nostres polítics demagogs.



—Vostè quan neda va mol endins.

—Miri si hi vaig que l'altre dia, que no portava carbas-ses, vaig anar a parar al fons del mar.



—Ja ha vist el que ha passat a Madrid amb els domassos.

—Aixó vol dir que el dia que se'n tornin a veure aquí es gastarà molta àrnica.

UN ATAC A LA LLENGUA

No es tracta de la llengua catalana. Es tracta, en general, de la llengua:

«La llengua és un membre que, amb tot i ésser petit i fràgil, pot ocasionar molts mals. Diuen que per això Déu l'ha tancada dintre de dues muralles, una de pedra i una altra de carn, per tal que així no pugui rrelliscar tan fàcilment!»

Aqueta bellíssima i florida definició de la llengua la trobem en el full dominical: «La Festa Santificada». Amén.

DIALEG CONTUNDENT

Un es queixa de la condemna que s'ha fet als textos de «L'Ensenyança Catalana». I diu:

—«Retirar uns llibres perquè esmenten el nom de Déu, és un absurd.»

Replica un altre:

—«El que és un absurd és consentir llibres que parlin de Déu en una escola laica.»

—«Aquest té raó» — diem nosaltres. Però ara el primer que ha par-

lat es revolta irat i ens pregunta:

—«Escolteu: I aquests senyors tan laics en afers d'ensenyança, per què en la vida civil accepten les barreges?»

Per què es casa don Pere Comes i Calvet canònicament?

Per què el doctor Aiguader fa fer la primera comunió als nois?

Per què el doctor Dencàs bateja la família?»

—«Aquest també té raó — diem

—«Aquest també té raó» — diem nosaltres!

ENCARA...?

En el sopar del campionat de fútboi, hi ha molt entusiasme i moltes personalitats.

Un prohóm aixeca la copa i brinda:

—«Por el Real de Madrid!»

Aquest brindis enceta un discurs i tornem a oir: «La fama del Real de Madrid! El empuje del Real de Madrid! Los leones del Real de Madrid! Los héroes del Real de Madrid!»

drid!»

Encara?

GLOSSARI

BARCELONA, VIVER DE MUSCLOS

Es una de les gràcies autènticament barcelonines que l'immortal Cervantes hauria pogut afegir al pomell d'amorettes que va dedicar-nos.

«Musclo», en sentit figurat, val tant en pobles de marina — encara que, com Barcelona, es girin d'esquena al mar — com «paparra» en terres de secà. Digueu-li «musclo», digueu-li «paparra», la nostra ciutat és una regió dotada de totes les condicions desitjables per a la cria i reproducció fins a l'infinit d'aquest digueu-li crustaci, digueu-li paràssit, segons t'ho miris de part de mar o del cantó de muntanya.

Un clima ideal, un agençament mitjà que Déu n'hi do, una paciència ciutadana que mereix es bescanviï la rata pinyada de l'escut per un be i un sistema de controlatge urbà que és una olla, són factors a bastament perquè vingui un dia que els musclos se'ns mengin l'arròs.

Barcelona tenia fama de rica i de generosa, i atret per aquesta anomenada venia gent de tot arreu amb ganes de treballar i de triomfar, fugint de terres inhòspites i miserables. Benvingut aquest corrent immigratori que renovava la vida de la ciutat bo i engrandint-la amb l'esforç de tots!

Ara, les coses canvien d'aspecte. Hom no ve, com abans, a treballar. Barcelona va adquirint un perillós i insà prestigi de cort dels miracles, d'asil del truc i de la gallofa, de terra d'aventures, de camp experimental obert a totes les audàcies i turpituds i en el qual els barcelonins fem de conillets d'Indies.

Gent que ve a captar com a ofici, a fer d'atracador i de pistoler, vides tèrboles que exploten tres sexes, al·lucinats que esperen trobar una mina d'or a cada claveguera o bé crear un paradís artificial posant-hi nosaltres els núvols, l'aurèola i l'ambrosia... no són pas aquests forasters els qui ens convenen.

Ni Barcelona és Amèrica, aquella Amèrica llegendària víctima de totes les cobejances, ni els barcelonins som «indios», ni la nostra ciutat ha d'ésser el substitut del Marroc on moros i cristians feien córrer la pólvora.

Barcelona ha d'ésser gran amb grandesa i amb netedat de cos i d'intencions. No ha d'engrandir-se de la manera que l'escarabat pilo-

ter augmenta el volum de la bola infecta. Barcelona vol ésser un rusc immens d'abelles feineres, vinguin d'on vinguin, no pas un dipòsit d'escombraries i menys un viver de musclos.

La revetlla i el dia de Sant Joan, Barcelona es va rentar la cara i es va mostrar talment com la voldríem veure sempre. Diades joioses i serenes de ciutadania exemplar, enterbolides només per uns quants musclos que repicaren les castanyoles de llurs cloves amb l'espetec d'alguns atracaments i l'escampadissa frustrada d'unes bombes.

Tanmateix, s'imposà la veda.



L'abraçada de Vergara

— Que per molts anys... i que durit!

PANICAL

2.ª FIRA DEL DIBUIX

del 28 de Juny al 5 de Juliol de 1933

Passeig de Gràcia, entre Rambla Catalunya i Cortis

ACUDIU A VISITAR-LA

VEUREU LES OBRES DELS

NOSTRES ARTISTES

Madrid; Exposició de domassos

Madrid no es conforma a ésser del tot republicà.

Creuen certs madrilenys compatible la *cargunderia* amb la República, com aquí a Catalunya més de quatre ximplers creuen compatible el sentiment d'Esquerra amb el de servilisme.

Uns i altres estan errats. L'exposició de cobrellits, tapiços, cortines i domassos que va tenir lloc a Madrid amb motiu de l'ex-festivitat de Corpus, va ésser un fracàs cavernícola manifest.

Aquells cobrellits que havien presenciat els rites de pagania burgesa, catòlica, apostòlica, romana, en ésser exhibits feien l'efecte de les decoracions de teatre vistes a la llum del carrer. Eren com el rostre maquillat d'una vella-verda en el moment d'alçar-se sense rentar-se la cara. Aquells domassos feien pena i feien riure.

Que a Déu totpoderós se'l festeji amb una exposició de secants d'espermatozoides ens mou a fàstic més que a altra cosa. Es pot ésser cavernícola, però no hi ha dret a ésser antihigiènic. Figuri's el lector l'efecte que faria que en diada

solemnia per a la República, els republicans treiéssim al balcó les camises se dormir o les samarretes d'estar despert...

Els retrògrades, els que ballen davant el casori de l'ex-príncep amb una senyora que no té altra noblesa ni altre mèrit que ésser milionària.

Els que s'alcen irats contra el règim que el poble s'ha imposat de bell grat; els que enyoren les processons aparatoses i ridícules; els combregars amb el paraigua vermell, i totes les manifestacions de baixesa pròpies del règim desaparegut, l'han errada per milionèsima vegada.

El poble no vol domassos, cortines ni cobrellits; vol vergonya ciutadana i dignitat nacional.

Aquí, a Barcelona, també hem vist en alguns balcons els draps que evidencien a les clares la carincloneria dels seus propietaris.

A Barcelona també n'hi han molts. I fins n'hi han que exhibeixen domassos que un dia foren potser són encara, jassa de les seves amistançades i llit de les seves concupiscències. Però aquí, com a



El Congrés de l'Esquerra

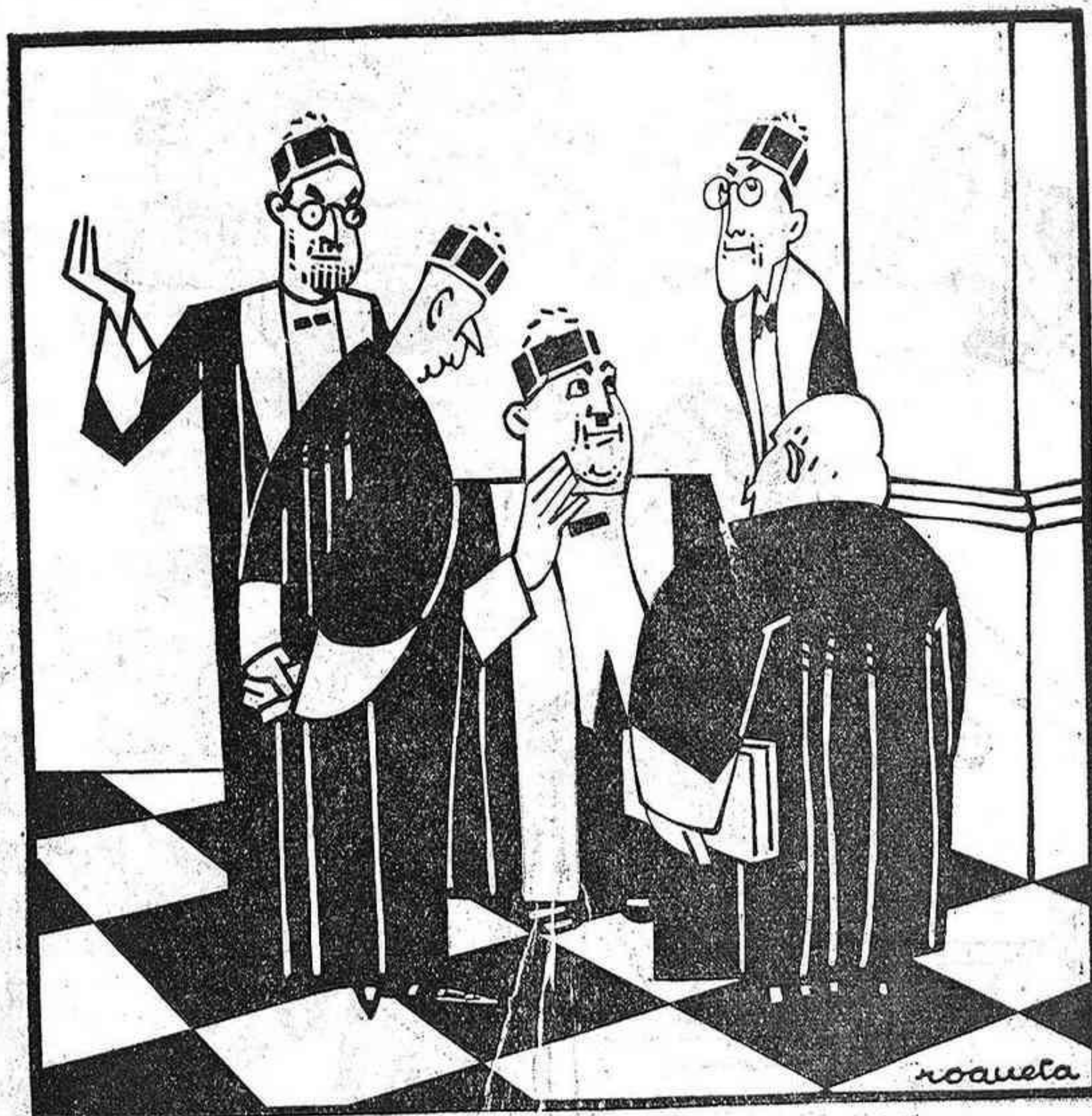
Macià:—Mireu, nois que us fareu mall!

Madrid, no palesen altra cosa sinó que els seus llits estan sempre al servei de la monarquia, la clericalia i altres.

Hi han particularment uns balcons, en certa casa de la Plaça de la República, que fan de l'exhibició sistemàtica en diades de festivitats, per sort mortes, arma que, és clar, esdevé ridícula per a combatre el que mai no podran derrotar: la fe d'un poble.

Però no d'un poble xucla-ciris com ells voldrien, sinó per contra d'un poble que ja està fart de comèdies i vol viure la seva realitat, que és la de les consciències lliures.

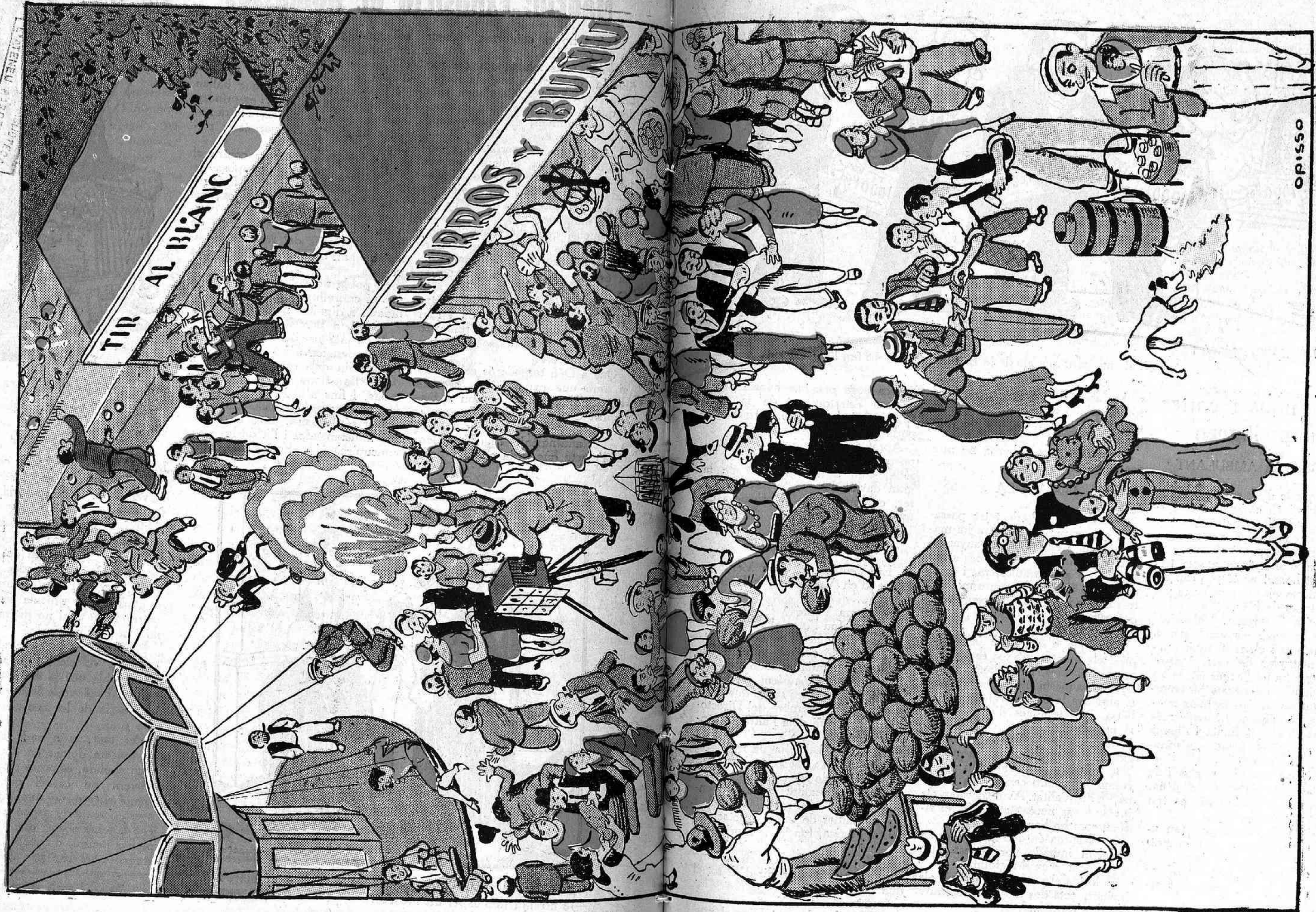
Per tant, si a cada balcó que mostra un domàs en dia de festivitat abolida, es posés per ordre del Govern un cartell que digués: «Aquí encara som monàrquics, i les nostres senyores tenen confessor», és gairebé segur que en dia el menys pensat, d'aquells balcons en sortiria algú cap per avall.



—Ha vist aquest col'lega quina manera de comprometre'ns?
—Ja no hauria d'ésser un Morral.

DELMAR

REFRANYS BARCELONINS



opisso

A l'estiu tota cuca viu



Els grans patriotes

L'únic moment que els de la Lliga K. talana no fan l'obstrucció.

Vuits i nous i cartes que no lliguen

DESGRACIA AMBULANT

Un d'aquests dies, sortirà de Barcelona el vaixell «Magallanes» carregat de radicals, capitanejats per una vella coneixença nostra, don «Lacandru» Lerroux i García.

En lloc d'amagar-se a sota terra, aquest home, no té pas cap escrúpol en passejar la seva barra per aquests mars de Déu.

Aniran a Cartagena, València i Mallorca, perquè els cartaginesos, els valencians i els mallorquins puguin contemplar de carn i ossos l'home que ha fet la més vil de les obstruccions, l'home que ha entorpit durant uns mesos la bona marxa de la República, l'enemic més gran que té el nou règim i l'home que s'ha venut als jesuïtes, als monàrquics i a en March.

Es allò que diuen: «De porc i de senyor se n'ha de venir de mena. Quan no es té vergonya, es fan uns ben tristos papers...»

Naturalment, l'acompanyaran una colla de senyors que tenen molta gana i molt poca vergonya.

No dubtem de que també se n'emportarà l'«Emilianu», la «carne de su carne».

Si almenys un bon temporal, o bé un cop de mar, ens pogués des-

embarrassar de tot aquest pugo, aniríem d'allò més lleugers, a tirar corones de llorer damunt de l'aigua...

Però ca... mala herba no mor mai!

BONA IDEA

D'Annunzio vol, de totes passades, que es parli d'ell. Ara ha manifestat el desig d'acompanyar el doctor Piccard en una de les seves ascensions a l'estratoesfera, i quan es trobarà a dotze o quinze mil metres d'alçada es deixarà caure, per poder sentir la sensació de la caiguda.

Com que d'Annunzio ja ha fet prou els ninots amb les seves ridícules aventures, li perdonaríem de bon cor aquesta última estupidesa, si almenys la complís al peu de la lletra, i es trenqués d'una vegada la nou del coll.

«Avui dia, senyor D'Annunzio, vós ja no interesseu a ningú. Tot vell, arrugat i calb, no podeu competir ja amb cap de les vedettes de l'actualitat. Avui triomfen els joves, sense necessitat de fer el ridícul com ho heu fet vós.»

La llàstima és que la seva gesta no sigui imitada per aquest altre monument d'en Mussolini...

Si jo fos el professor Piccard, els invitaria tots dos a deixar-se caure des de l'estratoesfera.

Per a nosaltres, profans, seria per

l'única cosa que ens hauria servit aquesta estratoesfera de la qual D'Annunzio està gelós, perquè se'n parla més que d'ell.

Aprofitem l'ocasió per a oferir al poeta italià don Alexandre Lerroux, com a acompanyant de la gran davallada que té intenció de fer, comptant amb l'aprovació de tots nosaltres.

DEMAGOGIA

En Ventós... el gran Ventós... l'obra d'en Ventós... l'inoblidable Ventós...

—Qui era Ventós?

—Quina fou l'obra d'en Ventós?

Esperem que se'ns aclareixi aquesta qüestió perquè, vaja, si Catalunya homenatja un català, els catalans almenys hauríem de saber quines han estat les seves qualitats.

Un destacat membre del Directori de l'Esquerra deia l'altre dia entre amics:

—Es qüestió d'inflar la memòria d'en Ventós; s'acosten les eleccions i s'ha de fer caliu...

—I quines qualitats tenia en Ventós?

—La millor de totes, i potser en veritat l'única, fou la de morir-se...

—...?

—Sí, perquè el que és en vida no hauríem mai gosat a dir d'ell tot el que ara diem...

—...?

—Està clar, home! Dins el nos-

tre partit no parlem mai dels que valen... Com quedariem nosaltres? És per això que mai no ens sentireu a dir que en Serra Hunter o bé en Pi i Sunyer són gent de talent. Això ja ho sap tothom. El difícil és de fer creure al poble que nosaltres també ho som...

—I s'ho creu.

—I ca... Per això carreguem els neulers a un mort... Calculeu si ara ens poséssim a parlar de l'obra realitzada per en Companys, per exemple... o per l'Aiguader...

—Per tant, algú ha dit d'ell que era un gran realitzador...

—Bé... sí... però és allò que es diu... Ara que ningú no s'ho creu... També dèiem que nosaltres érem un partit obrerista... Si s'ha de creure tot el que diuen...

PIULA FINAL

Hi han molts atracaments...

Hi han a diari moltes bombes que causen destroços i víctimes...



—Aquesta premsa té un to de serietat que encanta.

El senyor Ametlla diu amb tota la més gran candidesa, que «no comprèn com hi ha gent tan malvada». És una resposta ben pobra d'esperit per a un governador.

L'altre dia, la policia pogué detenir uns anarquistes.

Gran bombo, grans elogis i fins es parla de recompenses.

Nosaltres creiem que si un sabater fa sabates, i un fuster cadires, un policia ha de detenir malfactors, cosa que fins ara no havia fet. L'homenatge ja els el farem el dia que hagin netejat Barcelona de tota la púrria que hi pul.lula.

Ah! Ens oblidàvem de dir:

«i que no la deixin anar al cap d'unes hores de detenció...»

Segona fira del dibuix

S'ha inaugurat la segona fira del Dibuix al Passeig de Gràcia amb un gran èxit.

Barceloní: Compra dibuixos dels nostres grans dibuixants!

Fes desaparèixer els «cromets» de casa teva i substitueix-los per dibuixos!

Català: Honora els nostres artistes portant el seu art a la teva llar!

Els contes de "L'Esquella"

Un remei pitjor que la malaltia

—Té compromís, senyoreta? Voldria ballar aquest vals amb mi?

—Amb molt de gust...

I la parella va començar a donar voltes pel saló.

El ballador, un xicotàs d'uns trenta anys, era un invitat de l'amo de la casa en la qual es celebrava una festa en honor dels 20 anys de la filla de l'amfitrió, un comerciant de taps de suro.

Als pocs minuts de valsejar, la balladora que acceptà de ballar amb el cavaller que ens ocupa, va començar a tornar-se groga i a perdre els sentits. Soltadament, féu un crit i caigué a terra desmaiada.

* * *

—Senyoreta, voldria ballar aquest charleston amb mi? — va preguntar a una altra noia el mateix ballador.

—Amb molt de gust...

I als pocs minuts, la segona balladora queia a terra desmaiada.

* * *

—Però què els ha passat?—preguntà tot intrigat l'amo de la casa a les balladores. —Tan irresistible és aquest xicot?

—I ca! Figuri's que fa una furtor tan forta que he perdut els sentits...

—El mateix m'ha passat a mi...—respongué indignada la segona balladora...

* * *

—Perdoni, jove... però la veritat és que... com li ho diré jo... Veurà, vingui... miri, veu? Aquí hi ha el quarto de bany... renti's els peus i posi's aquests mitjons meus... Ho sento molt, però...

—Sí, senyor, sí... ho comprenc... Aquest any encara no he tingut temps de rentar-me'ls...

* * *

—Senyoreta.. ¿vol que ballem tots dos?

—Amb molt de gust...—respongué una noia que acabava d'arribar.

Encara no havien donat dues voltes, que la balladora s'havia desmaiada.

* * *

—Escolti, jove... vostè es fum de mi...

—Per què?

—Que no s'ha rentat els peus?

—Sí, senyor.. ja ho crec...

—Doncs no ho entenc...

—Jo tampoc.

—Que no s'ha canviat els mitjons?

—Ja ho crec que sí... miri-se'ls, els porto aquí... a la butxaca interior de l'americana.

ANEM

Compreu tots els dimecres

"El Carrer"

ELS DIVUIT ANYS

Aquests divuit anys pertanyen a un amic nostre, jovenet, que de tant en tant ve a explicar-nos les seves trifulgues, els seus amors d'ocellet de primera volada, la seva passió per les lletres. Per això darrer, pel seu amor a les lletres, nosaltres, nosaltres l'escoltem perquè un jovenet que palesa una inclinació a la literatura és digne d'ésser escoltat. Nosaltres no escoltaríem un fanàtic del «foot-ball», del «punch», dels «movies».

Avui, el nostre amigueta Enric, ens ha vingut a veure. Ens ha trobat en la nostra cambra de treball voltats de llibres, amb la màquina d'escriure preparada per teclejar uns articles, amb una cigarreta encesa i una copeta de conyac cremat que desprenia una flaire temptadora. Enric ens ha saludat cerimoniosament i nosaltres per atalagar-lo hem dit a la minyona que portés conyac per al senyor Enric.

Mentre aspiràvem el fum de la nostra cigarreta, Enric, ha regirat la biblioteca i ens ha demanat que li deixéssim alguns llibres. Nosaltres, en la nostra comesa de preceptors, hem recomanat: «El cercle màgic». «Té—hem dit—aquesta obra mestra enriquirà el teu esperit.»

«I ara—hem afegit—digues-nos què et porta ací?»

«Doncs, mirin—ha contestat Enric—he vingut perquè em diguin si aquests versos estan bé.»

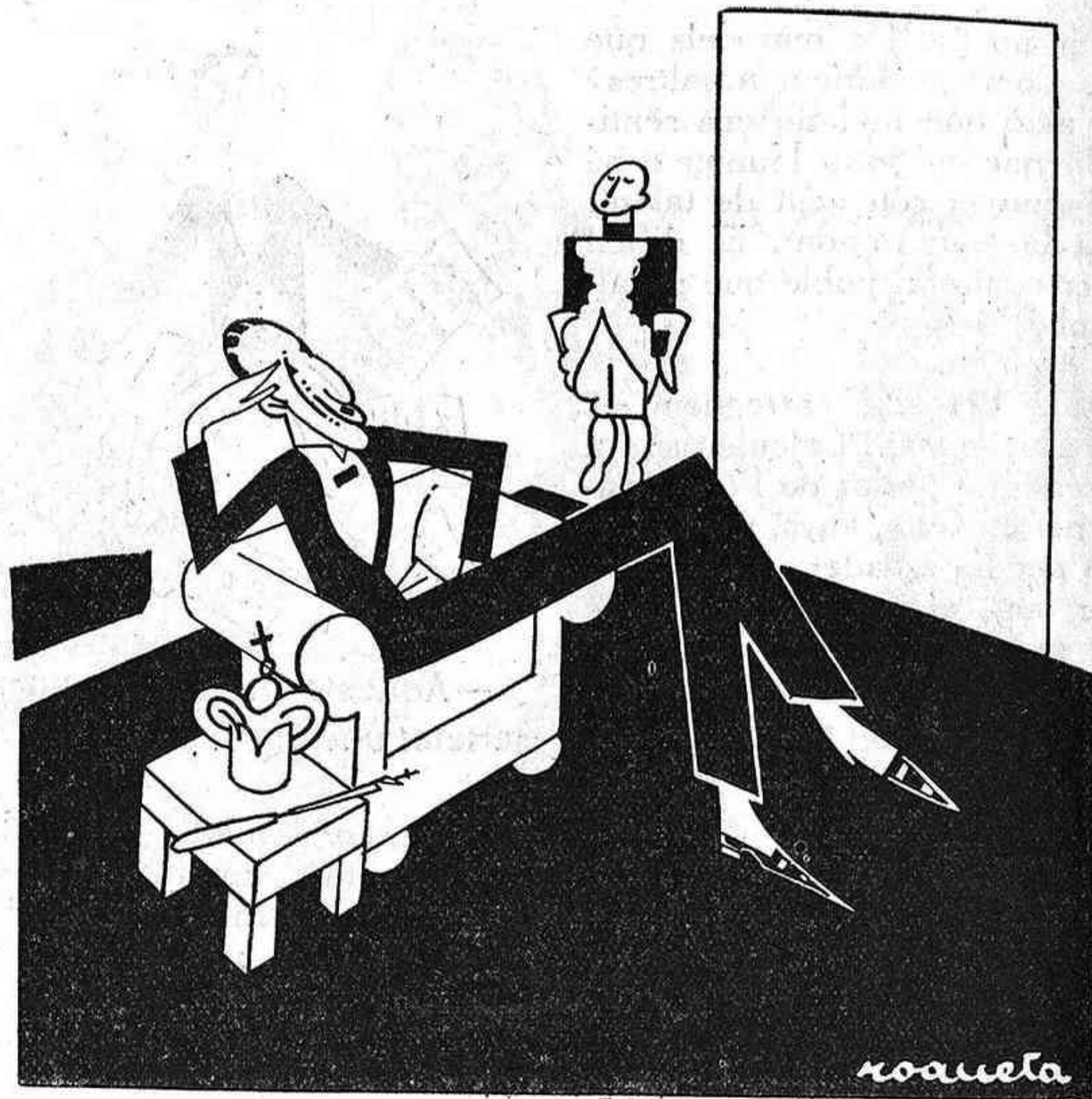
I aplegant l'acció a la paraula ens ha lliurat uns fulls de paper damunt els quals cantava el seu amor per una certa Isabel la qual, segons l'autor, era una nàiade, una nimfa. Amb tota serietat hem anat llegint els versos fent impossibles per a guantar-nos el riure i quan hem acabat, amb cara de circumstàncies hem afirmat:

«Escolta, Enric, tu estàs enamorat!»

«Sí—ha contestat Enric—, molt, i no puc oblidar-la.»

«Què t'ha passat?» hem afegit.

«Una cosa molt greu—ha seguit dient Enric i a corre-cuita ens ha explicat el seu cas amorós—. Jo, cada dia quan vaig a l'oficina veig aquesta noia, aquesta Isabel que em té boig, i sense donar-me'n compte m'he anat enamorant d'ella. Un dia la vaig esperar i així que passà pel meu costat la vaig escometre i li vaig parlar del meu



El regal de noces

L'he fet comte de Covadonga i n'he sortit baratet.
Jo sempre tan *vivales!*

amor. Aquell dia no féu cas de les meves paraules però una certa esperança nasqué en el meu cor perquè m'havia somrigut.»

«Més tard—seguí dient Enric empassant-se la saliva que amb l'emoció anava fent-se espessa—vaig decidir obsequiar-la i vaig comprar una bossa de bombons de xocolata a la pastisseria més cara. Una lliura em va costar set pessetes!—féu Enric planyent-se d'aquell dispendi—. Aquella nit vaig esperar que Isabel passés i en trobar-la, jo que m'hi acosto i em poso al seu costat. Després d'una estona de caminar i de dir-li quant la volia li ofereixo els bombons.»

«Tingui, Isabel, així es recordarà de mi!»—li dic.

«No, de cap manera. No puc acceptar-los»—afegeix ella.

«Si no els accepta els llençaré»—contesto jo.

«Faci el que vulgui»— replica ella.

«Doncs, miri!—i jo els vaig deixar damunt una finestra—. Algú els trobarà i se'ls menjarà»—vaig afegir.

«Una estona més tard—prosegueix Enric—Isabel i jo vàrem

acomodar-nos. Aquell dia fou el darrer que ens veiérem.»

«I això fou tot?»—inquerim nosaltres.

«No — replicà Enric — després vaig fer quelcom més. Pel camí, anant cap a casa vaig pensar que potser els bombons encara estarien allí damunt la finestra i vaig desfer tot el recorregut que havia fet. Efectivament, eren allí. Els vaig agafar, vaig obrir la bossa i entre bombò i bombò pensava en la meua dissort. Aquells dolços foren molt amargants—acabà dient Enric.»

Nosaltres en oir això quedem astorats. No sabem si Enric, el jovenet de divuit anys es riu de nosaltres o bé si nosaltres ja som massa vells per comprendre aquesta nova generació que puja.

No gens menys reflexionem i acabem per admetre que Enric fou genial, agut, i en acomodar-nos d'ell després de fer-li un sermó paternal—un sermó que ens ve un xic gran—li diem:

«Adéu, Enric, ets un xicot que promets».

H. C. SANTEUGINI

TELO ENLAIRE

COMPANYIES CASTELLANES A
BARCELONA

Els dos teatres barcelonins que més públic tenen són indubtablement el «Barcelona» i el «Poliorama».

Hi actuen gairebé sempre companyies castellanes.

Han preguntat a Worck:—«Per què, i entre catalans, s'omplen els teatres de castellà i no va gent a l'únic teatre nostre?—¿Es molt millor el teatre castellà actual que el català?»

Començarem per dir que, a través del que fan a Romea, no es pot pas conèixer la producció actual del teatre de Catalunya. Aquesta empresa en els nostres dies faria impossible l'eclosió de personalitats com Guimerà, com Iglésies i com Rossinyol.

El que ens dona el teatre castellà no és res de l'altre món, no compta amb autors revolucionaris, és més que conservador. Però té algunes personalitats ben definides, com Benavente i com Arniches.

Abans, Maria Guerrero ens féu conèixer l'obra poètica de Valle Inclán. Després, aquest autor ha escrit «esperpentos» ben originals que poques vegades hem vist en el teatre.

Castella té dos poetes que fan bon teatre ens vers: Marquina i Garcia Lorca. Volem oblidar els Machado, Joaquim Dicenta (fill i l'Ardavin. Gómez de la Serna, després de «Los medio seres», ha deixat el teatre.

Gent nova amb un xic de personalitat, hi ha Serrano Anguita i Gardiel Poncela.

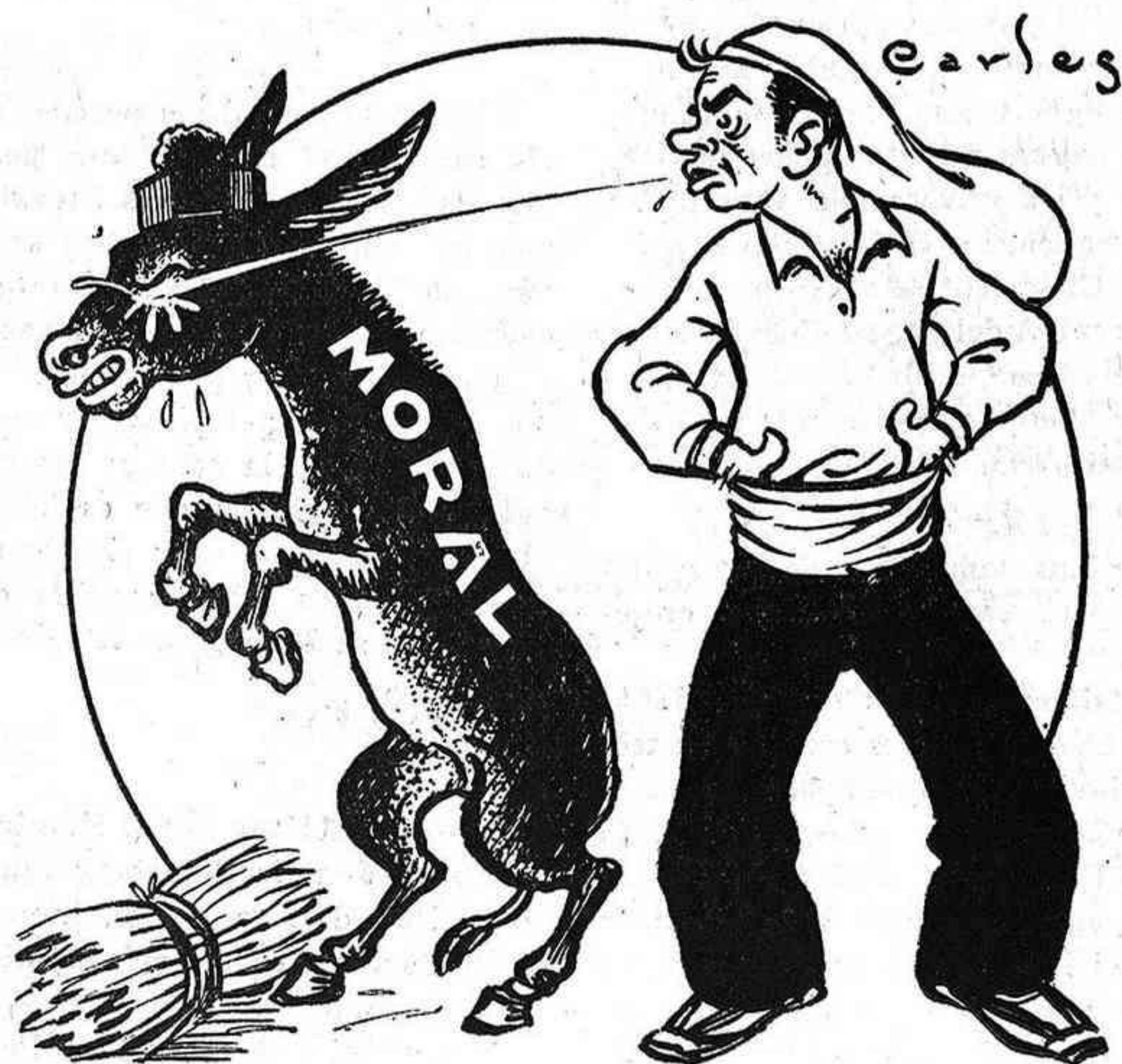
No oblidem el «Chinolon» de Juli Bravo; algunes coses de Xavier Abril; «El Hombre Deshabitado» de Rafael Albertí, algunes obres de Jacint Grau, «El protagonista de la virtud» de Manuel Benavides, etc.

Els originals i els documentats no fan pas l'èxit del teatre castellà.

El que veiem més en les companyies castellanes que ens visiten, ultra Arniches i Benavente, són els derivats d'aquests dos autors, i passant per Linares Rivas i els germans Quintero, els Honori Maura, els Suárez de Deza, els Lluís de Vargas, els Lluís Manzano, i els Guillers, el Quintero de darrera hora, etc., etc.

També ens colguen amb l'abundor dels Muñoz Seca, Pérez Fernández i derivats: senyors Antoni Paso, Josep de Lucio, Lluís Fernández de Sevilla i altres.

Teatre interessant? Escena de passatemps i de riure amb un xic més d'habilitat que la que fan els autors catalans, fills dels de Castella, i amb comediets



—Aquesta és la nostra contesta.

amb un xic més de gruix que les comediets des de Pous i Pagés per endavant, que les han imitades: cromos lluminosos dels Quintero; vestir elegant i passejar senyor de les obres de Linares Rivas.

Tenen un avantatge les companyies castellanes damunt de les catalanes: el canvi. Això explica el seu èxit. «En el teatre català—ens deia un amic—et claven la Vila i en Daví entre cap i coll, vulgues no vulgues, i jo—parla l'amic—ni per catalanisme resisteixo semblant parella».

Tenen altre avantatge les companyies castellanes: el portar obres ben sabudes i ben conjuntades. Les porten més fetes que les que posen els nostres actors.

També tenen l'avantatge de la varietat de noms d'autor. Malgrat el cercle d'autors castellans sigui reduït, sempre és més divers i més heterogeni que el cercle tancat que s'han fet els actors de Catalunya.

Creiem que els avantatges que hem esmentat són els que fan que els teatres de Barcelona que fan castellà tinguin més públic que l'única companyia que fa entre nosaltres teatre català: la de Romea. I deixem apart, per especialíssima, la de l'Espanyol.

No volem parlar de l'avantatge d'allò que se'n diu: «finor del castellà», perquè no? I menys ara amb Estatut.

Art? Res d'extraordinari l'actual teatre de castellà. Si hem de creure el que ens serveixen les companyies que ens visiten, no. Però un teatre més variat i més vistent que el nostre, sí. Creiem que

aquests són els seus avantatges i les causes determinatives del seu major èxit entre nosaltres.

ROMEIA

Revista madrilenya.

«Socorro en Sierra Morena».

Es la consagració definitiva d'això que fins ara n'havien dit «Casal del Teatre Català».

Visquen Pius Daví i els germans Burgues!

WORCK.

ESQUELLOTS

Té raó la dita vella en dir que sota la creu hi ha el diable i que la bandera serveix molt sovint de tapabruts.

Els monàrquics de Madrid ho han demostrat una vegada més amb motiu de l'exhibició de domassos i mantons de Manila que dissimulaven, més o menys vergonyantment, els colors de la bandera borbònica.

Deien que la festa es feia per al Sagrat Cor de Jesús; però la veritat és que els penjolls eren una manifestació de protesta contra la República i una afirmació de fe en una propera restauració monàrquica.

I un be...!

El poble de Madrid, bon republicà i enemic de la juridicitat suïcida del Go-

vern de la República, va reaccionar vigorosament i amb una mica més converteix els domassos en mortalla dels aristòcrates i «guerreros» carco-monàrquics.

Si això hagués passat, i podria succeir algun dia si les provocacions antirepublicanes continuen, i si el Crist dels humils, l'autèntic Crist, fent de ventríloc, hagués parlat per mitjà del Sagrat Cor que s'han inventat els jesuïtes, els hauria dit en llatí, perquè l'entenguessin millor: «*Vox populi, vox Dei*».

A Barcelona també hi van haver domassos; però sense exhibicions «rojo-gualdas».

Els catalans, fins els catòlics, ja fa anys que havíem fet tres coses en la teòricament invicta i sempre aporrinada bandera borbònica.

Només l'adoren en secret uns quants nobles tronats i una part de la fauna de Clodoaldos i de buròcrates en servei actiu i passiu. No s'atreveixen, però, a ensenyar les vergonyes en públic. Els primers per por, i els altres perquè s'han passat a la República, molts per conve-

niència i en espera de veure-les venir... que són verdes!

Malgrat tot, nosaltres permetríem que els catòlics de balcó enfora pengessin tots els cobrellits, vànoves i tovalles que volguessin per celebrar el Sagrat Cor, la Sagrada Melsa o qualsevulla respectable entranya, a condició de que es paguessin el gust tributant per l'exhibició el mateix que paguen pel pis que ocupen o el que pagarien si la casa no fos seva.

Tingueu la certesa que es faran diners, puix tocant-los la bossa, els nostres catòlics serien capaços de vendre's Deu, sa Mare i tota la celestial parentela.

Els fills d'Alfons Borbó Hapsburg Lorena i de Victòria Batenberg van renunciant, l'un darrera l'altre, llurs hipotètics drets a una encara més hipotètica corona.

El sacrifici que fan està a l'abast de qualsevol fill de pare i mare. Qui més, qui menys, tothom està disposat a renunciar a una corona que no serveix ni per estalvis de taula d'una fonda de sisos.

Ens juguem un peix que no renunciem a l'herència dels milions que els seus il·lustres pares es varen emportar... si és que no els deshereten.

Els traïdors del 10 d'agost, valents de cabaret i gallines a l'hora de la *verdad*, com diuen els torejadors, acompanyats de llurs defensors que vesteixen la toga com una disfressa, han estat prenent el pèl al Tribunal de la República que els jutja.

Els magistrats, amables i benvolents, deixen dir i deixen fer...

El ministre de Justícia, que creïem que

era un jacobí, traspua juridicitat i respecte a la independència judicial i no s'atreveix a imposar el temor a les Lleis republicanes.

El qui potser s'atrevirà serà en definitiva el poble, i podria ésser que el que ha començat com una comèdia acabi en una Convenció.

Els militars processats es van treure la guerrera i comparegueren en mànegues de camisa a la sala del Tribunal.

Es despullaren d'un uniforme que no els pertocava i es van presentar com uns perfectes trinxeraires.

Donada la condició moral de molts d'ells, a veure si un dia es treuen també les calces i remenen les anques. No és probable que facin fira.

L'altre dia, al Parlament de Catalunya hi hagué una sessió emocionant, una de les poques que han tingut el to adequat.

Es tractava de concedir una pensió a Sunyer, el supervivent de les víctimes dels martiris de Montjuïc, la qual fou votada per unanimitat i sense regateigs.

El senyor Pere Coromines, un dels encartats en aquell procés infamant, va fer un dels millors discursos de la seva vida.

Ens sembla que s'hauria pogut aprofitar l'avinentesa per a demanar la immediata cessió del castell tràgic; però res... ni una paraula. Els anhels del poble de Barcelona restaren una vegada més defraudats.

Quin misteri—un misteri més—s'amaga en l'assumpte de la desaparició del castell maleït?

NEVERES

«GLACIAL»

PER A ESTABLIMENTS
I PER A US DOMESTIC

Sumament fredes, sòlides i pràctiques, són econòmiques pels seus preus, la seva poca despesa diària, gran utilitat i perllongada durada

Grans models

a preus moderats

Models populars de

26 a 70 pessetes

Despesa diària, des de 10 cènts. Construcció i venda directa: **Benet i Mercader, 26**, al costat de l'estació de Gràcia i del Teatre del Bosc

CLINICA GALLEGO

Vies urinaries - Matriu - Sífilis - Impotencia - Diaterma - Raigs X

Director: Doctor J. RIU

18, Nou de la Rambla, 18

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9

Diumenges, de 10 a 1

Diners

amb hipoteques, mercaderies,
automovils, etc.

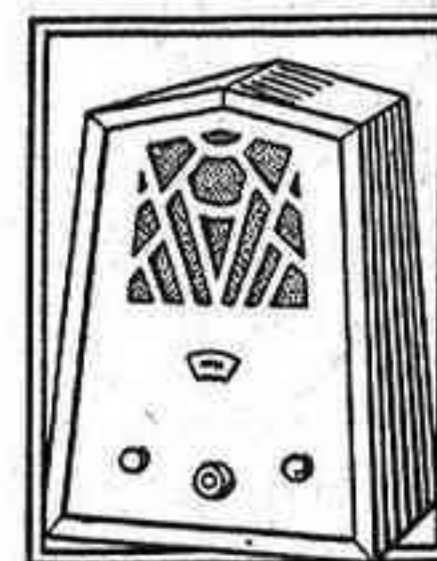
Acudiu a **CORSEGA, 240, Entl.**

ARMERIA·RADIOS



vender a plaçar i al comptat

es
desitgen
agents



Barcelona-Gràcia

F. Baró
Goya 11
Tel.
73497

G. ALOMAR

Vies urinaries. Curació més ràpida mitjançant el seu aparell elèctric
Balmes, 4. C. econòmica 5 ptes. de 12 a 3 i de 5 a 8. Fest. de 10 a 12



APOPLEXIA

(Feridura)

Paralisi - Arterioesclerosi

i totes les malalties derivades d'una defec-tuosa circulació de la sang, les evita i gua-reix l'antic específic

vegetal i completament inofensiu

ANTIAPOPLETIC BERDAGUER

A les farmàcies i Centres d'Específics

CAFES DEL BRASIL PER TOT ESPANYA



Exigiu els cafès del Brasil
Són els més fins i aromàtics

CASES BRASIL

BRACAFE

Per anuncis a "L'Esquella de la Torratxa"

Demaneu preus sense compromís a

Domenec Diumenge

Argenteria 6, 2.ª 2.ª

Barcelona.

BA-TA-CLAN Marquès del Duero, 85 - Tel. 31374
Tarda a les 3,30 :: Nit a les 9,30

Avui i dies següents: FORMIDABLES DEBUTS

Doratella - Bella Marujita - Guerrero - Conchita Mar-tínez - Mary de Lis - Marina López - Maruja de Arce - Manolita Mongin. TANI ZERJA

Tots els dies un alegre vodevil - Dancing d'1 a 4 matinada

Mobles i Matalassos

A TERMINIS i SENSE FIADOR

Carrer Santa Anna, 18 - Barcelona.

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PELOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats

DETALLS PER PROGRAMES

Llibreria Espanyola - Rafel López

Rambla del Mig, 20,

Barcelona

Telèfon 20160

E. H. H.

3001 Secretos para ganarse la vida

(Recetas para confeccionar nu-
merosos artículos de fácil venta)

PREU 6'50 EN RUSTICA - CARTONE 7 PTES.

Dr. EDGAR PLOTZ

INICIACION Y ORIENTACION SEXUAL

(Los secretos de la sexualidad desvelados) - Profundamente ilustrado - Preu: 7 ptes.

J. RODALA

SUEÑO DE LUJURIA

Verá en él, a la humanidad debatiéndose entre las garras de la vesania sexual, y, como la virtud, la espiritualidad y el sentimentalismo, no son otra cosa que oropeles retóricos, con los que el hombre pretende cubrir cual se oculta una llaga repugnante, la lujuria, que, de modo subconsciente impulsa todos sus actos.



Del complot monàrquic

Els soldats:—Penseu que nosaltres vàrem ésser enganyats i que volem que es compleixi la Llei.